

03.07.2023/103-1

KREDİ BAKİYESİ 50 MİLYON TL ÜZERİNDE OLAN TÜZEL KİŞİLERİN ÖZET DÖVİZ POZİSYONU RAPORU VERİLERİNİ BİLDİRİM YÜKÜMLÜLÜĞÜ **OCAK 2024'E** ERTELENDİ

ÖZET

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın **12 Nisan 2023** tarihli ve 731 sayılı yazısı ile Döviz Pozisyon Raporlaması konulu talimat doğrultusunda, Tüzel Kişilerin yurt içinde faaliyet gösteren bankalardan kullandığı

- Yurt içi tüm bankalardaki nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyesi 10 milyon TL ile 50 milyon TL arasında olan firmaların raporlama yükümlülüğünün 2024 yılı Ocak ayından başlamasına
- Yurt içi tüm bankalardaki nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyesi 50 milyon TL ve üzerinde olan firmalar için ise Mart ve Nisan 2023 aylarına ilişkin raporlamalarını 30 Haziran 2023'e, MAYIS 2023 ayı ve sonrasına ilişkin bildirimlerin de izleyen ayın son iş gününe kadar yapılmasına

ilişkin düzenleme yapılmıştı.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın 2 Temmuz 2023 tarihli ve 1220 sayılı yazısı ile kredi bakiyesi 50 milyon TL üzerinde olan tüzel kişilerin de özet döviz pozisyonu raporu verilerini, bildirim yükümlülüğü Ocak 2024 ayından başlamak üzere ertelenmiştir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın **20 Mart 2023** tarihli ve 589 sayılı Tüzel Kişilerin Döviz Pozisyon Raporlaması konulu talimatı doğrultusunda, **yurt içinde faaliyet gösteren bankalardan kullandığı nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyesi 5 milyon TL ve üzerinde olan tüzel kişi firmaların** döviz pozisyon raporlarını **her ayın ilk 10 iş günü içerisinde**, <https://tcmbveri.gov.tr> adresinde oluşturulan "**Özet Döviz Pozisyon Raporu**" linki üzerinden Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'na bildirmesi istenilmişti. Konuyla ilgili açıklamalarımıza 27.3.2023/70 sayılı Sirkülerimizde yer verilmişti. **Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın 12 Nisan 2023 tarihli ve 731 sayılı yazısı ile Raporlama sürecinde ilgili taraflardan alınan geri bildirimler değerlendirilerek, geçiş sürecinin kolaylaştırılması için söz konusu raporlamanın kapsam ve süresinde aşağıda belirtilen değişiklikler yapılmıştı.**

03.07.2023/103-2

1- Merkezi olağanüstü hâl ilan edilen deprem illerinde bulunan firmalar, olağanüstü halin devamı süresince raporlama zorunluluğundan muaf tutulmuştur.

2- Raporlama yükümlülüğü kapsamına girecek firmaların belirlenmesinde esas alınan, yurt içi tüm bankalardaki nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyesi alt sınırı 5 milyon TL'den 10 milyon TL'ye yükseltilmiştir.

3- Aylık özet döviz pozisyon raporu için bildirim süresi "takip eden ayın ilk 10 iş günü" yerine "takip eden ayın son günü" olarak değiştirilmiştir.

Ayrıca:

- Yurt içi tüm bankalardaki nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyesi 10 milyon TL ile 50 milyon TL arasında olan firmaların raporlama yükümlülüğü 2024 yılı Ocak ayına ilişkin raporla başlamak üzere ertelenmiştir.
- Yurt içi tüm bankalardaki nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyesi 50 milyon TL ve üzerinde olan firmalar için ise Mart ve Nisan 2023 aylarına ilişkin raporlamaların en geç bildirim süresi 30 Haziran 2023'e uzatılmıştır.
- MAYIS 2023 ayı ve sonrasına ilişkin bildirimlerin de izleyen ayın son iş gününe kadar yapılması talep edilmiştir.

Konuyla ilgili açıklamalarımıza [14.04.2023/81 sayılı Sirkülerimizde](#) yer verilmiştir.

Bu defa Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın 2 Temmuz 2023 tarihli ve 1220 sayılı yazısı ile **kredi bakiyesi 50 milyon TL üzerinde olan tüzel kişilerin de özet döviz pozisyonu raporu verilerini, bildirim yükümlülüğü Ocak 2024 ayından başlamak üzere ertelenmiştir.**

Söz konusu TCMB yazıları ekte verilmiştir.

03.07.2023/103-3

Bu düzenleme neticesinde; Özet Döviz Pozisyonu Raporu verilerinin Merkez Bankası'na elektronik ortamda bildirim yükümlülüğü "Ocak 2024 raporlama ayından başlamak üzere" izleyen ayın son iş günü sonuna gününe kadar 2024 yılı içerisinde gerçekleştirilmeye başlanacaktır.

Yapılan düzenlemeler bir bütün olarak ele alındığında; 2023 yılı aylarına ilişkin olarak ilgili Özet Döviz Pozisyonu ile ilgili herhangi bir bildirim yapılmasına artık gerek olmadığı, bildirim yükümlülüğünün Ocak 2024 ayı sonu itibarıyla yurt içi bankalardan kullanılan nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyesinin 10 milyon TL üzerinde olup olmadığına göre karar verileceği ve her ay sonu itibarı ile yurt içi bankalardan kullanılan nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyesi 10 milyon TL ve üzerinde olan banka vb. kuruluşlar haricindeki tüm tüzel kişiler, Özet Döviz Pozisyon Raporu'na ilişkin verileri elektronik ortamda izleyen ayın son iş günü sonuna kadar, Merkez Bankası veri sistemine <https://tcmbveri.gov.tr/> linki üzerinden elektronik ortamda bildireceklerdir.

Öte yandan, Yabancı para cinsinden kredi bakiyesi 15 Milyon Dolar ve üzerindeki Sistemik Risk Veri Takip Sistemi kapsamındaki firmaların raporlamaları bakımından ise herhangi bir erteleme söz konusu olmayıp, belirtilen sistem kapsamındaki raporlamalarına devam edilecektir.

Saygılarımızla...

03.07.2023/103-4

İDARE MERKEZİ

20 Mart 2023

Cevaplarda şu işaretlerin tekrarını dileriz :

E-TCMB.80372040-010.07.01-589

Konu: Tüzel Kişilerin Döviz Pozisyon Raporlaması
Hk.

KEP

DAĞITIM YERLERİNE
merkezbankasi@hs02.kep.tr

Sayın Genel Müdür,

1211 Sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 43'üncü maddesinde Bankamız kendisine verilen görevleri yerine getirebilmek amacıyla Türkiye'de faaliyette bulunan bütün bankalardan her türlü bilgi ve belgeyi, belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde istemeye ve ayrıca 44'üncü maddesinde de özellikle gerçek ve tüzel kişilerin döviz pozisyonunu etkileyen işlemlerini izlemek amacıyla belirleyeceği gerçek ve tüzel kişilerden her türlü bilgi ve belgeyi istemeye yetkili kalmıştır.

Söz konusu hükümler çerçevesinde, **yurt içinde faaliyet gösteren bankalardan nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyesi 5 milyon TL ve üzerinde olan, 5411 sayılı Bankacılık Kanununda tanımlanan banka ve finansal kuruluşlar haricindeki tüzel kişi müşterilerinizin, ekte bir örneği yer alan döviz pozisyon raporunu takip eden ayın ilk 10 iş günü içerisinde**, bu raporlama amacıyla oluşturulan <https://tcmbveri.gov.tr/> adresinde yer alan "Özet Döviz Pozisyon Raporu" linki üzerinden doküman olarak Bankamıza bildirmeleri gerekmektedir.

İlk raporlama Mart 2023 dönemi için alınacak olup, Mart ayı sonu itibarıyla yukarıda belirtilen şartları taşıyan tüzel kişi müşterilerinizin raporlamalarını, 2023 Nisan ayının ilk 10 iş günü içerisinde raporlamaları gerekmektedir. Şartları taşıyan müşterilerinizin takip eden aylarda da stok kredi bakiyelerinin raporlama sınırının üzerinde olması durumunda, **raporlamalar aylık frekansta bildirilmeye devam edilecektir.** Bankamızca konunun gereği için müşterilerinize tebliğ edilmesi ve raporlamaların yapılıp yapılmadığının takibine ilişkin sorumluluğun öncelikle risk ağırlığının en yüksek olduğu bankada bulunduğu hususunda bilginizi ve gereğini rica ederiz.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: VYH98-UNBA8-JPC0A-9HY2O
Hacı Bayram Mah. İstiklal Cad. No:10 PK:06050 Ulus Altındöğ - ANKARA
Telefon No: (312) 507 50 00, Faks No: (312) 507 56 40
e-Posta: iletisimbilgi@tcmb.gov.tr, Genel Ağ: <http://www.tcmb.gov.tr>
Kep Adresi: merkezbankasi@hs02.kep.tr, Ticaret Sicil Numarası: 269, Swift: tcmbtr2a

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tcmb-ebys>

Bilgi İçin: Mustafa Merin
İzleme ve Erken Uyarı Müdürlüğü
Telefon No: 3125077020

03.07.2023/103-5

DAĞITIM YERLERİNE yazılan 20.03.2023 tarih, 589 sayılı yazının 2. sayfası

Özet Döviz Pozisyon Raporu hakkında sorulabilecek sorulara ilişkin doküman ekte yer almakta olup, ek sorularınız için kurumsalizleme@tcmb.gov.tr adresinden, (0312) 507 70 20 ve (0216) 773 72 44 nolu telefonlardan Bankamız ile iletişime geçilebilecektir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
İdare Merkezi

YUSUF KENAN BAĞIR
GENEL MÜDÜR

BİRGÜL CEYLAN
GENEL MÜDÜR
YARDIMCISI

Mevzuat

03.07.2023/103-6

Özet Döviz Pozisyon Raporu

Sıkça Sorulan Sorular

Özet Döviz Pozisyon Raporu ile ilgili mevzuat nedir?

1211 Sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 43'üncü maddesinde Bankamız Türkiye'de faaliyette bulunan bütün bankalardan, 1211 sayılı Kanun ve mevzuat ile kendisine verilen görevleri yerine getirebilmek amacıyla her türlü bilgi ve belgeyi, belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde istemeye ve ayrıca 44'üncü maddesinde de özellikle gerçek ve tüzel kişilerin döviz pozisyonunu etkileyen işlemlerini izlemek amacıyla belirleyeceği gerçek ve tüzel kişilerden her türlü bilgi ve belgeyi istemeye yetkili kılınmıştır.

Özet Döviz Pozisyon Raporu ile ilgili veri bildirim yükümlülüğü nasıl belirleniyor?

Yurt içi tüm bankalardan nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyeniz 5 milyon TL ve üzerinde olduğu takdirde; Bankanız size durumu tebliğ ederek <https://tcmbveri.gov.tr/> adresinde yer alan "Özet Döviz Pozisyon Raporu" linki üzerinden ilgili formu doldurmaya yönlendirecektir. İlk raporlama Mart 2023 dönemi için alınacak olup, Nisan ayının ilk 10 iş günü içerisinde raporlamaların tamamlanması beklenmektedir. Takip eden aylarda da stok kredi bakiyenizin raporlama sınırının üzerinde olması durumunda, raporlamalar aylık frekansta takip eden ayın 10 iş günü içerisinde bildirilmeye devam edilecektir. Raporlamaların yapılmasına ilişkin tebliğ sorumluluğu öncelikle risk ağırlığının en yüksek olduğu bankadır.

Bildirim yükümlülüğü kapsamına hem YP hem TL krediler dahil midir?

Evet, yükümlülük kapsamına Türk Lirası ve yabancı para nakdi ve gayri nakdi tüm krediler dahildir.

Bildirim yükümlülüğü kapsamı belirlenirken aylık kullanım mı yoksa ay sonu bakiyesi mi esas alınacaktır?

Ayın son iş gününde tüm bankalardaki Türk Lirası ve yabancı para nakdi ve gayri nakdi toplam stok kredi bakiyesi 5 milyon TL ve üzerinde olan firmalar kapsam dahilindedir. Bankanız ayın son iş günü Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi nezdindeki KRM veya KLKR verilerinden kapsamda olduğunuzu tespit ederek size bildirebilir. Raporlamaların yapılmasına ilişkin tebliğ sorumluluğu öncelikle risk ağırlığının en yüksek olduğu bankadır.

Bildirim yükümlülüğünün belirlenmesinde ilişkili kuruluşlara borçlar ve banka dışı finansal kuruluşlara olan borçlar dikkate alınacak mıdır?

03.07.2023/103-7

Sıkça Sorulan Sorular | Mart 2023

Hayır, bildirim yükümlülüğü sadece Bankalardan temin edilen veya bu kuruluşların teminine aracılık ettiği ya da garanti verdiği krediler uyarınca belirlenmektedir.

Bildirim yükümlülüğünün belirlenmesinde anapara ve faiz tahakkuklarından hangisi esas alınacaktır?

Yükümlülüğün belirlenmesinde yalnız kredi anapara tutarları esas alınacak olup faiz tahakkukları yükümlülüğün belirlenmesinde dikkate alınmayacaktır.

Leasing ve faktöring kredileri bildirim yükümlülüğü oluşturur mu?

Bankalardan temin edilen leasing ve faktöring kredileri de bildirim yükümlülüğü oluşturacaktır.

15 milyon ABD doları ve üzerinde yabancı para nakdi kredi bakiyem olduğu için Sistemik Risk Veri Takip Sistemine bildirim yapmakla yükümlüyüm, Özet Döviz Pozisyon Raporunu yine de dolduracak mıyım?

Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ile belirlenen limitler dâhilinde olan firmalar bu formun haricinde Sistemik Risk Veri Takip Sistemi üzerinden aylık düzenli raporlamalarına devam edeceklerdir. İki raporlamanın kapsam ve amaçları farklıdır.

Özet Döviz Pozisyon Raporu ile ilgili veri bildirim yükümlülüğü nasıl sona eriyor?

Yurt içi tüm bankalardan nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyeniz 5 milyon TL altında olduğu aylarda bildirim yükümlülüğünüz bulunmuyor.

Tüzel kişi tanımı nedir?

5411 sayılı Bankacılık Kanununda tanımlanan banka ve finansal kuruluşlar haricindeki özel hukuk tüzel kişileri, büyükşehir belediyeleri ve belediyeler ile bunların bağlı işletme ve idareleri ile sermayelerinin yarısından fazlasına tek başına veya birlikte sahip oldukları iktisadi teşebbüsleri, kamu iktisadi teşebbüsleri ve yükseköğretim kurumları niteliğine haiz tüzel kişiler raporlama yapacaktır. Serbest bölgelerde faaliyet gösteren tüzel kişiler de raporlama kapsamına dahildir.

Bildirimleri firma adına kimler yapabilir?

Bildirimleri, T.C. Ticaret Bakanlığı Merkezi Sicil Kayıt Sisteminde (MERSİS) kayıtlı firma yetkilileri ve/veya MERSİS'te kayıtlı firma yetkilileri tarafından sistemde tanımlanan diğer kullanıcılar tarafından yapılabilir. Diğer kullanıcıların tanımlanarak yetkilendirilmesi ve gerektiğinde yetkilerinin iptal edilmesi MERSİS'te kayıtlı firma yetkililerinin sorumluluğundadır.

03.07.2023/103-8

Sıkça Sorulan Sorular | Mart 2023

Özet Döviz Pozisyon Raporu hangi finansal raporlama çerçevesine göre hazırlanacaktır?

Hesapların ölçümü ve değerlemesinde aksi belirtilmediği sürece Vergi Usul Kanunu ve ilgili diğer düzenlemeler dikkate alınacaktır. Raporun ayrı bir sayfasında hesap kalemlerine ilişkin detaylı açıklama mevcuttur. Vergi Usul Kanunu uyarınca raporlamaya yapmayan veya konsolide raporlama yapacak tüzel kişiler, durumlarını kurumsalizleme@tcmb.gov.tr adresine bildirecektir.

Özet Döviz Pozisyon Raporunu doldururken hangi dönemi dikkate almalıyım?

Özet Döviz Pozisyonu Formu, raporlama yükümlülüğünün doğduğu ayın sonundaki mevcut döviz pozisyonu ve bu tarihten sonraki üç aya ilişkin yabancı para varlık ve yükümlülük oluşumu dikkate alınarak raporlanacaktır. Ayrıca tüm vadelere ilişkin pozisyon durumu da bilgi amaçlı olarak doldurulacaktır.

Özet Döviz Pozisyon Raporunu doldurduğum anda kesinleşmemiş hesap kalemleri için nasıl giriş yapmalıyım?

Alacak ve borç hesapları için reeskont hesaplanması yapılmayacaktır. Stoklar, alacak ve borçlar kalemleri en son kesinleşmiş veri ile diğer parasal kalemler en güncel haliyle bilançoya yansıtılacaktır.

Özet Döviz Pozisyon Raporunu doldurmak için ayrıca mizan hazırlamam gerekiyor mu?

Veri formu içerisinde belirli bilanço kalemlerine yer verilmiş olup bilanço ana toplam (aktif-pasif toplamı) veya ara toplamı (varlık-yükümlülük toplamı) gibi ilave hesaplama gerektirecek tutarlar istenmemektedir. Sadece talep edilen kalemlere ilişkin bakiye bilgisi istendiğinden ayrıca mizan hazırlanması gerekmemektedir.

Özet Döviz Pozisyon Raporunu doldururken hangi para birimini esas alacağım?

Tüm tutarlar, yabancı para cinsinden hesap bakiyelerinin Türk Lirası cinsinden karşılığı olarak raporlanacaktır. Buna göre ABD doları, Euro ve diğer yabancı para, raporlama tarihi itibarıyla geçerli olan ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından yayımlanan döviz alış kurları kullanılarak Türk Lirasına çevrilecek ve toplanarak ilgili alanlara yazılacaktır.

Özet Döviz Pozisyon Raporu için bağımsız denetim onayına gerek var mı?

Hayır, form için ayrıca bağımsız denetim onayı gerekmiyor.

Firma yönetiminin verilerin doğruluğu ile ilgili sorumluluğu nedir?

03.07.2023/103-9

Sıkça Sorulan Sorular | Mart 2023

Formun zamanında ve doğru bildirimi tüzel kişilerin sorumluluğundadır. Bankamızca idari kayıtlar ile tutarlılık kontrolleri yapılabilmekte ve hatalı bildirimler için tüzel kişiler ile iletişime geçilebilmektedir. 1211 sayılı TCMB Kanununun 68'inci maddesinde Bankamıza eksik, yanlış ve usule uygun olmayan beyanname verilmesine ilişkin cezai hükümler düzenlenmiştir.

Girişi yapılan verilerin güvenliği nasıl sağlanıyor?

Sisteme giriş firma yetkilisi tarafından güvenlik önemleri sağlanarak yapılmaktadır. Sisteme ilk olarak MERSİS'te kaydı bulunan firma yetkilisi tarafından e-Devlet şifresi ile giriş yapılmaktadır. Bildirimleri yapacak firma personelinin yetkilendirmesi yine sistem üzerinden MERSİS'te kaydı bulunan firma yetkilisi tarafından yapılmaktadır. Bankamız personelinin giriş yapılan verileri koruma yükümlülüğü 1211 sayılı TCMB Kanununun 35 ve 68'inci maddelerinde düzenlenmiştir.

Sisteme girişte karşılaştığım sorunlar için nasıl iletişime geçebilirim?

Sisteme ve raporlama detaylarına ilişkin sorular için kurumsalizleme@tcmb.gov.tr adresinden, (0312) 507 70 20 ve (0216) 773 72 44 nolu telefonlardan Bankamız ile iletişime geçilebilecektir.

Mevzuat

03.07.2023/103-10

ÖZET DÖVİZ POZİSYON FORMU

Tarih:	VKN:	
	UNVAN:	
	Yabancı Para (Kıymetli Maden Dahil) TL karşılığı	Yabancı Para (Kıymetli Maden Dahil) TL karşılığı
	0-3 Ay Vade	Tüm Vadeler
I- AKTİF (VARLIKLAR) TOPLAMI		
1. Kasa		
2. Alınan Çekler		
3. Bankalar		
3.1 Yurt içi Mevduat		
3.2 Yurt dışı Mevduat		
4. Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri (-)		
5. Diğer Hazır Değerler		
6. Menkul Kıymetler		
7. Ticari Alacaklar		
7.1 Yurt içi Ticari Alacaklar		
7.2 Yurt dışı Ticari Alacaklar		
8. Ortak, İştirak ve Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar		
9. Diğer Alacaklar		
10. Stoklar		
11. Gelir Tahakkukları		
II- PASİF (KAYNAKLAR) TOPLAMI		
1. Mali Borçlar		
1.1. Krediler		
1.2. Finansal Kiralama Borçları		
1.3. Çıkarılmış Menkul Kıymetler		
1.4. Diğer Mali Borçlar		
2. Ticari Borçlar		
2.1 Yurt içi Ticari Borçlar		
2.2 Yurt dışı Ticari Borçlar		
3. Ortaklara, İştiraklere ve Bağlı Ortaklıklara Borçlar		
4. Diğer Borçlar		
5. Avanslar		
6. Gider Tahakkukları		
III- NET BİLANÇO İÇİ YABANCI PARA POZİSYONU ("I-II")		

03.07.2023/103-11

ÖZET DÖVİZ POZİSYON FORMU'NA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

HESAPLAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ VE DÖNEMİ
Özet Döviz Pozisyonu Formu, raporlama yükümlülüğün doğduğu ayın sonundaki mevcut döviz pozisyonu ve bu tarihten sonraki üç aya ve tüm vadelere ilişkin yabancı para varlık ve yükümlülük oluşumu dikkate alınarak raporlanacaktır. Ayrıca tüm vadelere ilişkin pozisyon durumu da bilgi amaçlı olarak doldurulacaktır. Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ile belirlenen limitler dâhilinde olan firmalar bu formun haricinde Sistemik Risk Veri Takip Sistemi üzerinden aylık düzenli raporlamalarına devam edeceklerdir.
RAPORLAMAYA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR
Hesapların ölçümü ve değerlemesinde aksi belirtilmediği sürece Vergi Usul Kanunu ve ilgili diğer düzenlemeler dikkate alınacaktır. Her hesap için açıklamayı kalemlerin üzerine geldiğinizde görebilirsiniz. Ayrıca uygulamada yardımcı olması amacıyla her hesaba yazılacak olan tutarların Tek Düzen Hesap Planı çerçevesinde karşılığı "İlgili hesaplar" başlığı altında yer almaktadır. "İlgili hesaplar" altında düzenleyici hesapların bulunması halinde bu tutarların netleştirilmesi ve ilgili kaleme o şekilde yazılması gerekmektedir. Ancak firmanın muhasebe uygulamaları çerçevesinde belirli tutarların çeşitli nedenlerle (hesabın takibi, cari hesap takibi gibi) farklı hesap kodları altında izlemesi durumunda ilgili tutarlar hesap açıklamasında belirtilen tanımı karşılayan ilgili hesaba yazılmalıdır. Alacak ve borç hesapları için reeskont hesaplanması yapılmayacaktır. Stoklar, alacak ve borçlar kalemleri en son kesinleşmiş veri ile diğer parasal kalemler en güncel haliyle bilançoaya yansıtılacaktır. Pasif kaynaklı tüm bilanço verileri pozitif değer olarak girilecektir. Aktif Toplamı, Pasif Toplamı ve Net Bilanço İçi Yabancı Para Pozisyonu veri girişi sonrası otomatik olarak hesaplanacaktır; bu alana manuel giriş yapılmayacaktır. Veri formu içerisinde belirli bilanço kalemlerine yer verilmiş olup bilanço ana toplam (aktif-pasif toplamı) veya ara toplamı (varlık-yükümlülük toplamı) gibi ilave hesaplama gerektirecek tutarlar istenmemektedir. Sadece talep edilen kalemlere ilişkin bakiye bilgisi istendiğinden ayrıca mizan hazırlanması gerekmemektedir. Tüm tutarlar, yabancı para cinsinden hesap bakiyelerinin Türk Lirası cinsinden karşılığı olarak raporlanacaktır. Buna göre ABD doları, Euro ve diğer yabancı para, raporlama tarihi itibarıyla geçerli olan ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından yayımlanan döviz alış kurları kullanılarak Türk Lirasına çevrilecek ve toplanarak ilgili alanlara yazılacaktır.

Form Açıklamaları	
I- AKTİF HESAPLAR	Bu grupta Yabancı Para kalemler, raporlama yapılan tarih ile tahsilatın yapılacağı tarih arasındaki gün sayısı dikkate alınarak vade ayrımında raporlanacaktır.
1. Kasa	Firmanın sahip olduğu yabancı para nakit bakiyesi 0-3 ay vade alanına yazılacaktır. İlgili hesaplar: 100. Kasa
2. Alınan Çekler	Firmanın aldığı çeklerin bakiyesi, 90 güne kadar tahsil edilebilir nitelikte tutarlar 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere vade ayrımında yazılacaktır. İlgili hesaplar: 101. Alınan Çekler
3. Bankalar	Firmanın yurt içi ve yurtdışı banka ve benzeri kuruluşlarda bulunan vadesi 90 güne kadar olan veya her an nakde çevrilebilir tutarlar 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere 3.1 ve 3.2 kalemlerine yurt içi ve yurt dışı ayrımında yazılacaktır. İlgili hesaplar: 102. Bankalar
4. Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri (-)	Firmanın bankalardan çekle veya ödeme emri ile yapacağı 90 güne kadar vadeli ödemeler 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere vade ayrımında yazılacaktır. İlgili hesaplar: 103. Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri
5. Diğer Hazır Değerler	Kasa, Alınan Çekler, Bankalar ve Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri hesapları kapsamında yer almayan ancak nitelikleri itibarıyla hazır değer sayılan ve 90 güne kadar tahsil edilebilir nitelikte tutarlar 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere vade ayrımında yazılacaktır. Kredi kartıyla yapılan satışlar dolayısıyla banka ya da diğer finans kuruluşundan tahsil edilecek alacaklar da bu alana yazılacaktır. İlgili hesaplar: 108. Diğer Hazır Değerler

03.07.2023/103-12

6. Menkul Kıymetler	Faiz geliri veya kâr payı sağlamak veya fiyat değişimlerinden yararlanarak kârlar elde etmek amacı ile geçici bir süre elde tutulmak üzere alınan hisse senedi, tahvil, hazine bonosu, finansman bonosu, yatırım fonu katılma belgesi, kâr-zarar ortaklığı belgesi, gelir ortaklığı senedi gibi, menkul kıymetler ile bunlara ait değer azalma karşılıkları 90 güne kadar tahsil edilebilir nitelikte tutarlar 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere vade ayrımında yazılacaktır. İlgili hesaplar: 110. Hisse Senetleri 111. Özel Kesim Tahvil, Senet ve Bonoları 112. Kamu Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları 118. Diğer Menkul Kıymetler 119. Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)
7. Ticari Alacaklar	alacak tutarları, 90 güne kadar tahsil edilebilir nitelikte tutarlar 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere 7.1 ve 7.2 kalemlerine yurt içi ve yurt dışı ayrımında yazılacaktır. Firmanın ilişkili taraflarından (Ortaklar, İştirakler ve Bağlı Ortaklıklar) olan ticari alacakları da bu kalem altına yazılacaktır. İlgili hesaplar: 120. Alıcılar 121. Alacak Senetleri 126. Verilen Depozito ve Teminatlar 127. Diğer Ticari Alacaklar 128. Şüpheli Ticari Alacaklar 129. Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-) 220. Alıcılar 221. Alacak Senetleri 226. Verilen Depozito ve Teminatlar 229. Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı(-)
8. Ortak, İştirak ve Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar	Firmanın ilişkili taraflarından olan ve ticari bir işlemde kaynaklanmayan senetli ve senetsiz alacak tutarları 90 güne kadar tahsil edilebilir nitelikte tutarlar 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere vade ayrımında yazılacaktır. İlgili hesaplar: 131. Ortaklardan Alacaklar 132. İştiraklerden Alacaklar 133. Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar 231. Ortaklardan Alacaklar 232. İştiraklerden Alacaklar 233. Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar
9. Diğer Alacaklar	Firmanın ilişkili tarafları dışındaki taraflardan olan ve ticari bir işlemde kaynaklanmayan senetli ve senetsiz alacak tutarları 90 güne kadar tahsil edilebilir nitelikte tutarlar 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere vade ayrımında yazılacaktır. İlgili hesaplar: 135. Personelden Alacaklar 136. Diğer Çeşitli Alacaklar 138. Şüpheli Diğer Alacaklar 139. Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı(-) 235. Personelden Alacaklar 236. Diğer Çeşitli Alacaklar 239. Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı(-)

10.Stoklar	Firmanın satmak, üretimde kullanmak veya tüketmek amacıyla edindiği, ilk madde ve malzeme, yarı mamul, mamul, ticari mal, yan ürün, artık ve hurda gibi varlıkların tutarı 0-3 ay vadeli alana yazılacaktır. İlgili hesaplar: 150. İlk Madde Malzeme 151. Yarı Mamuller 152. Mamuller 153. Ticari Mallar 157. Diğer Stoklar 158. Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı(-) 159. Verilen Sipariş Avansları
11. Gelir Tahakkukları	Üçüncü kişilerden tahsili ya da bunlar hesabına kesin borç kaydı hesap döneminden sonra yapılacak gelirlerin, içinde bulunan döneme ait olan kısımları vade ayrımı dikkate alınarak yazılacaktır. İlgili hesaplar: 181. Gelir Tahakkukları 281. Gelir Tahakkukları
II- PASİF (KAYNAKLAR) TOPLAMI	
1.Mali Borçlar	Bu grupta Yabancı Para kalemler, raporlama yapılan tarih ile ödemenin yapılacağı tarih arasındaki gün sayısı dikkate alınarak vade ayrımında raporlanacaktır.
1.1. Krediler	Banka ve diğer finansal kuruluşlardan sağlanan kredilerin vadesi 90 gün içinde dolan bakiyesi 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere yazılacaktır. İlgili hesaplar: 300. Banka Kredileri 303. Uzun Vadeli Kredilerin Anapara Taksitleri ve Faizleri 400. Banka Kredileri
1.2. Finansal Kiralama Borçları	Firmanın finansal kiralama konu varlıklarına ilişkin borçların vadesi 90 gün içinde dolan bakiyesi 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere yazılacaktır. İlgili hesaplar: 301. Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar 401. Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar
1.3. Çıkarılmış Menkul Kıymetler	Firma tarafından çıkarılan tahvil, bono, senet ve benzeri diğer finansal borçlanma araçlarının vadesi 90 gün içinde dolan bakiyesi 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere yazılacaktır. İlgili hesaplar: 304. Tahvil Anapara Borç, Taksit ve Faizleri 305. Çıkarılan Bonolar ve Senetler 405. Çıkarılmış Tahviller 407. Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler
1.4. Diğer Mali Borçlar	Krediler, Finansal Kiralama Borçları ve Çıkarılmış Menkul Kıymetler dışında kalan mali borçların vadesi 90 gün içinde dolan bakiyesi 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere yazılacaktır. İlgili hesaplar: 309. Diğer Mali Borçlar 409. Diğer Mali Borçlar

03.07.2023/103-13

2. Ticari Borçlar	Firmanın ticari ilişkisi nedeniyle ortaya çıkan senetli ve senetsiz borç tutarlarının vadesi 90 gün içinde dolan bakiyesi 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere 2.1 ve 2.2 kalemlerine yurt içi ve yurt dışı ayrımında yazılacaktır. İlgili hesaplar: 320. Satıcılar 321. Borç Senetleri 326. Alınan Depozito ve Teminatlar 329. Diğer Ticari Borçlar 420. Satıcılar 421. Borç Senetleri 426. Alınan Depozito ve Teminatlar 429. Diğer Ticari Borçlar
3. Ortaklara, İştiraklere ve Bağlı Ortaklıklara Borçlar	Firmanın ilişkili taraflarına olan ve ticari bir işlemden kaynaklanmayan senetli ve senetsiz borç tutarlarının vadesi 90 gün içinde dolan bakiyesi 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere yazılacaktır. İlgili hesaplar: 331. Ortaklara Borçlar 332. İştiraklere Borçlar 333. Bağlı Ortaklıklara Borçlar 431. Ortaklara Borçlar 432. İştiraklere Borçlar 433. Bağlı Ortaklıklara Borçlar
4. Diğer Borçlar	Firmanın ilişkili tarafları dışındaki taraflara olan ve ticari bir işlemden kaynaklanmayan senetli ve senetsiz borç tutarlarının vadesi 90 gün içinde dolan bakiyesi yazılacaktır. İlgili hesaplar: 335. Personele Borçlar 336. Diğer Çeşitli Borçlar 436. Diğer Çeşitli Borçlar
5. Avanslar	Firma tarafından alınan avanslar, vade ayrımı dikkate alınarak yazılacaktır. İlgili hesaplar: 340. Alınan Sipariş Avansları 349. Alınan Diğer Avanslar
6. Gider Tahakkukları	Gelecek aylarda ödemesi yapılacak gider tahakkuklarının tutarı vade ayrımı dikkate alınarak yazılacaktır. İlgili hesaplar: 381. Gider Tahakkukları 481. Gider Tahakkukları
III- NET BİLANÇO İÇİ YABANCI PARA POZİSYONU ("I-II")	Bu alana giriş yapılmayacak, aktif hesaplar ile pasif hesapların farkı alınarak otomatik hesaplanacaktır.

İDARE MERKEZİ

12 Nisan 2023

Cevaplarda şu işaretlerin tekrarını dileriz :

E-TCMB.80372040-010.07.01-731

Konu: Özet Döviz Pozisyon Raporu Hk.

KEP

DAĞITIM YERLERİNE
merkezhankasi@hs02.kep.tr

İlgi: 20.03.2023 tarih ve 589 sayılı yazımız.

Sayın Genel Müdür,

İlgi yazımız ile yurt içinde faaliyet gösteren bankalardaki nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyesi 5 milyon TL ve üzerinde olan, 5411 sayılı Bankacılık Kanununda tanımlanan banka ve finansal kuruluşlar haricindeki tüzel kişi müşterilerinizin özet döviz pozisyon raporunu, takip eden ayın ilk 10 iş günü içerisinde, bu raporlama amacıyla oluşturulan <https://tcmbveri.gov.tr/> adresinde yer alan "Özet Döviz Pozisyon Raporu" linki üzerinden doldurarak Bankamıza bildirmeleri, konunun Bankamızca müşterilerinize gereği için tebliğ edilmesi istenmişti.

Raporlama sürecinde ilgili taraflardan alınan geri bildirimler değerlendirilmiş, geçiş sürecinin kolaylaştırılması için söz konusu raporlamanın kapsam ve süresinde aşağıda belirtilen değişiklikler yapılmıştır:

1- Merkezi olağanüstü hâl ilan edilen deprem illerinde bulunan firmalar, olağanüstü halin devamı süresince raporlama zorunluluğundan muaf tutulmuştur.

2- Raporlama yükümlülüğü kapsamına girecek firmaların belirlenmesinde esas alınan, yurt içi tüm bankalardaki nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyesi alt sınırı 5 milyon TL'den 10 milyon TL'ye yükseltilmiştir.

3- Aylık özet döviz pozisyon raporu için bildirim süresi "takip eden ayın ilk 10 iş günü" yerine "takip eden ayın son günü" olarak değiştirilmiştir. Ayrıca:

a) Yurt içi tüm bankalardaki nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyesi 10 milyon TL ile 50 milyon TL arasında olan firmaların raporlama yükümlülüğü 2024 yılı Ocak ayına ilişkin raporla başlamak üzere ertelenmiştir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: FV7PR-36B83-PZKMB-ISCJC

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tcmb-ebys>

Hacı Bayram Mah. İstiklal Cad. No:10 PK:06050 Ulus Altındağ- ANKARA

Bilgi İçin: BURCU ZUHAL İMAN ER

Telefon No: (312) 507 50 00, Faks No: (312) 507 56 40

UZMAN

e-Posta: iletisimbilgi@tcmb.gov.tr, Genel Ağ: <http://www.tcmb.gov.tr>

Telefon No: 2167736961

Keş Adresi: merkezhankasi@hs02.kep.tr, Ticaret Sicil Numarası: 269, Swift: tcmbtr2a

03.07.2023/103-15

DAĞITIM YERLERİNE yazılan 12.04.2023 tarih, 731 sayılı yazının 2. sayfası

b) Yurt içi tüm bankalardaki nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyesi 50 milyon TL ve üzerinde olan firmalar için ise Mart ve Nisan 2023 aylarına ilişkin raporlamaların en geç bildirim süresi 30 Haziran 2023'e uzatılmıştır.

Bilgi edinilmesini ve konunun kapsama giren müşterilerinize tebliğ edilmesi konusunda gereğini rica ederiz.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
İdare Merkezi

YUSUF KENAN BAĞIR
GENEL MÜDÜR

BİRGÜL CEYLAN
GENEL MÜDÜR
YARDIMCISI

Mevzuat Sirküleri

İDARE MERKEZİ

2 Temmuz 2023

Cevaplarda şu işaretlerin tekrarını dileriz :

E-TCMB.80372040-010.07.01-1220

Konu: Özet Döviz Pozisyon Raporu Hk.

KEP

DAĞITIM YERLERİNE
merkezbankasi@hs02.kep.tr

- İlgi: a) 20.03.2023 tarih ve 589 sayılı yazımız.
b) 12.04.2023 tarih ve 731 sayılı yazımız.

Sayın Genel Müdür,

İlgi (a)'da kayıtlı yazımız ile yurt içinde faaliyet gösteren bankalardan nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyesi 5 milyon TL ve üzerinde olan, 5411 sayılı Bankacılık Kanununda tanımlanan banka ve finansal kuruluşlar haricindeki tüzel kişi müşterilerinizin özet döviz pozisyon raporunu, takip eden ayın ilk 10 iş günü içerisinde, bu raporlama amacıyla oluşturulan <https://tcmbveri.gov.tr/> adresinde yer alan "Özet Döviz Pozisyon Raporu" linki üzerinden doldurarak Bankamıza bildirmeleri, konunun Bankamızca müşterilerinize gereği için tebliğ edilmesi istenmiştir.

İlgi (b)'de kayıtlı yazımız ile uygulamada bazı kolaylıklar getirilerek söz konusu raporlamanın kapsam ve süresinde değişiklik yapılmış, raporlama yükümlülüğü toplam kredi bakiyesi 10 milyon TL ile 50 milyon TL arasında olan firmalar için 2024 yılı Ocak ayına, toplam kredi bakiyesi 50 milyon TL ve üzeri olan firmalar için ise 30 Haziran 2023'e ertelenmiştir.

Raporlama sürecine ilişkin yapılan ilave değerlendirmeler neticesinde; raporlama yükümlülüğü, 50 milyon TL ve üzeri kredi bakiyesi bulunan firmaları da içerecek şekilde, kapsama giren tüm firmalar için 2024 Ocak raporlama döneminden başlamak üzere ertelenmiştir.

Bilgi edinilmesini ve konunun kapsama giren müşterilerinize tebliğ edilmesi konusunda gereğini rica ederiz.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
İdare Merkezi